

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 15. Mortuus est diues, Dißimiles fuerunt diuitis & pauperis obitus: at in eo quod notat Euangelista, sibi similes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

rio corui ipsos diuitiis afflentes reddere sicut alios. Noluit attamen sed illos in diuitium beneficium permisit indulgere D. Cyprian. D. Ambrof. Aug. quos ali i terulumus dicunt in diuitum remedium peccatorum. Peccatis abundant diuities, ac non operibus abundant penitentia, cum nec unus ictus eorum vellat humeros, nec suam norunt carnem ieiunis, vigilius que macerare illis in temendum praetinetur. elemosyna a spiritu S. Ignem ardenter extinguit aqua, & elemosyna resilit peccatis. Hoc quoque Daniel regi prescriptum Nabuchodonosor, quinimum & ipse Christus diuitibus: Date elemosynam, & ecce omnia mundi sunt vobis.

D. HIER. Hac erat (inquit D. Hier.) D. Paulus dum viuer, opulenta confiditerat: Nemo ab eis pauperum vacuos reversus est, illud semper replicans, beati misericordes: quoniam misericordiam consequenur, & sicut aqua extinguit ignem, &c. & sicut vobis amicos de mamma iniquitatis, &c. D. Aug. D. Chrysostom. D. Pet. Chylog, credunt pauperes in hunc finem a Deo destinatos, ut rectores essent, per quos suas diuities in ecclesiam diuitias transmitterent, quibus postmodum fruenteruntur de quibus alibi & prima die quadragesima, 493. latius egimus: via cœli pauper (inquit D. Aug.) per quam iter ad Patrem. Incipit ergo orare, si non vix errare si ecclœm versus tendis: attende quod via cœli pauper est? An ergo Christus via non est? Evidem, ac enim: Ego sum via, & veritas. D. 10 men Christus est in paupere, & in eo ad ianuam aditum dimitus, quasi illi regiam sternens viam, & scalam erigens, qua tursum scandat. Ita sentit D. CHR. D. Chylog, agens de viis, quibus iter ad cœpam, To. 3 quartam, elemosynam, de qua sic ipse: Eleemosyna regia via est, qua homines celerrime in cœlorum axes adducit: Magna res est elemosyna, præcedit aerem, transit lunam, solis radios excedit; ad ipsum venit cœlorum culmen ipsos pertransit calos, & angelorum populos decupressit, angelorumque choros, & omnes superiores potestare: ipsi afflitti regali throno. Pragatur iste ager pauperum (inquit D. Aug.) l'aperiret hunc Deus ac ianuam statutus diuitus, & a illam illi quasi scalam erexit, quibus ad ipsum cœlorum culmen perueniet, & quasi campum ferratum, in quo pauca grana seminans, messem sibi colligeret abundantissimam.

P. 111. 9. ut de illo dici posset: Disperbi, dedit pauperibus, infesta eius manus, &c. Hoc igitur supposito, Dei si picimus misericordiam, quod diuiti pauperem noster Lazarum, in suorum criminum purgatio nemus, et pauper, qui diuitis ad alii Hieron. Bapt. de Lanuza Tom. II.

teram vitam, thesauros transtueberet, vtque per illum ad gloriam scandaret semperierat. Ille vero nedium hoc sibi sumptuoselerum remedium, elemosynam illi largiendo, tenetur insuper iacentem contempti, sua obdurate vilesca, & micas dare noluit famescenti.

§. 15. Mortuus est diues, Diſſibiles fuerunt diuitis & pauperis obitus: at in eo quod nata Evangelista sibi similes.

F In modo hunc causa imponamus, ac quid? Ex hunc processus meritis sequitur, attendamus: Factum est autem ut moreretur mendicus &c. Amborum ultima adest hora: Hæc illa est, in qua ad finem eniam proceditur, nihil enim iam lupeat agendum, nec accutandum: & via ad nouas inducendas probaciones precluditur: Venit nos quando nemo poterit operari. Hæc in Ioan. 9. 4. quam illa hora est, in qua præter iudicium ac sententiam, aliud nihil est: expectandum: Statuum Hebr. 9. est hominibus semel mori, & post hoc inductum. Mo. 27. ritur pauper, quam fatus, quam sine fulcimen. Orat, de to? ut nemo adesse, qui curam gereret infirmi, aduersa: qui oculos defecsteret ad mortuentem? D. Chrysostom. To. soft. D. Aug. opinantur, quod ad ipsam diuitis ianuam finitam miter obicit, ubi teste Evangelista, de Lib. de cumbetabat: Inebat ad ianuam diuitis, & canibus Gua. 11. eius vlera lambentibus circumstipatis. Inter ad fin. canum linguis. Licet autem hæc oculis mundi si appareant, noueris tamen eius fuisse mortem felicitam. Non ate verba, quibus hauc Christus exprimit, quid inter venerit, & qua ratione eius processus terminetur: Factum est, ut moreretur mendicus, & poraretur ab Angelis in finem Abrav. Emphaticus dicitur: Factum est autem q. d. fui hoc ab ipso Deo, præsum, ordinatum, ac dispositum, ut dominus lux manus ac prouidentia effectus proprinus, sicut omnia quæ per ipsum facta sunt: Omnia per ipsum facta sunt, Ioan. 1. & sine ipso factum est nihil. Eadem phrasim loquitur Evangelista de morte pauperis, qua fuerat locutus de Christi Naturate: Factum est autem, Luc. 2. 6. cum esset ibi, impetrans sui dies Marie, ut pareret. q. d. Non casu accidit, fortuito Christi natura: sed hæc erat hora, per Deum orata, prævisa: eius diuinæ dispensatione, ad quam fuos conlocauit Angelos, ac præcepit, ut notat D. Paulus: Effete mihi in horam huius parati, ut quæ hora filius meus de ventre procedit vaginali, cuncti eum adorant, canticis. Addeste dum nascitur, colestem cantite melodiām,

K k quæ

Hebr. 1.5. quā cūs mundo levissimam honoretis natiuitatem: *Cum introducit primogenitum in orbem terrae dicit: Adorent eum omnes Angeli Dei.* Ita modo loquitur de morte Lazari: *Factum est autem Magno Dei consilio factum est, multos ex Angelis premissus erat, præcepere, ad locum conuolare, ubi ad ianuam diutius expirabat Lazarus, ut quād primum fragili carne anima solueretur, omnes ad illam accurrerent recipiendam, festu plausu secreandam, & quasi pheretro excipiendam, vt in sinum Abrāha transportarent. Nam misit Deus celestem musicam, sui palatij magnates eximos, vt honore pauperem exaltarent illiq̄e animæ sanctissimæ, officium persolverem se pultura. O fortē optimam! o celeste beneficium! o Dei misericordiam! O cœcos homines, o mortales infelici! En accurrunt Angeli illum deducuntque vos videre, audire deditganimi, qui vobis tristem patit naufragium, à quo benignos desclitit oculos. Nec vicinum tantum misit, sed milles. Ab Angelis. Licut vñus sufficeret, inquit D. Chrysost. vñl: tam accurrere millia. Cū vñus sufficerit transferendo, Habacuc de terra sua in Babylonē petat aëris regiones: vñus satisfuerit, vt in defensio nem Regis Ezechia cunctum ologinta quinque millia de castis Sennacherib Regis prosterinet, ad quid modō vult adesse plurimos? Ut quanti faceret pauperem liquido confitaret, quem homines superi via nave fecerant.*

Dan. 14. Quid sit D. Tho. & cum ea tota schola Theologorum in plures vno eodemque loco posse sint esse Angeli, pluresque ad vnum eundemque effectum concurrete, ad quē sufficit vincere: concludit autem quod ab solute, & ad equeat, An plures non possint: nō tamen censemur inconveniens, Angeli in quod corum plures, immo milia concuriant ad eodem locum effectum, ad quē vult Deus, ut omnes concurredint, ad rei aliquid magnificentia, vel singulariter quoddam beneficium, quod alicui Sanctiori, vel intimo suo vult cōfere familiari. Ita legiones misit integras, vt Iacob comitatuit regnum de Mesopotamia, vt cūtra fratis Eſau fierentur occiduum, easque tantas, vt illas contineat. **Gen. 32.1.** tuens stupratus exclamavit: *Casta Dei sunt haec.* Idem honorare vult. Prophetam fram Ebeum, copiosissimum destinans eorum exercitū, Cur Angeli, ut cum circuicingerent protectors, fuerintque gelici, cur eius igne tot tamq̄e mitabiles, ut in stuporitate rite rapcerent Giezzi quā vehementissimum. Modo animam ut declararet quā accepta esset diuinæ sive mala Lazarus, iestati Lazarus pauperis anima, mandat, vt multi concubent, accurantque mārtes Angelos, vbi

languidus moriebatur, ostendens, quid non tam fœci penderent a diuite, quanti a Deo afflantur, ac honorabantur. Omnes ibidem animæ discessum prætolabuntur, vt eam suscipiant, collis pretiosorem; thesaurum illum in vale ficiunt, putrido, discillo que latitatem; quā corpore luctu, extemplo concurvant omnes, tardant nulli, omnes se beatos estimant, si propius accedit, circumcīgant, tangantque sanctissimam illam animam, reliquias illas venerandas, maiori amatione ac pia contentione quām nos sanctissimas reliquias recenter Romā aut Hierosolymis adductas accedimus venerabundi: prius seruacioni suis animam hanc piissimam manibus suscipiendi, quam mundi Princeps, vt cadaver defuncti in humeros tollant Imperatoris Porta. D. batur ab Angelis (loquitur D. Chrysost.) ne sati huius ambulans laboraret, & non vnde Angelus sed plus D. res venient, vt chorum letitia faciant; gaudent v. D. Eius nusquamque Angelorum, tantum onus tangere. Eccl. Epist. 1. finis Abrāha recipitur, & tanto Patriarcha patitur latatur sic audio D. Hyron.

Diuitis nunc perpende sententiam: Mortuus est & diues, & sepultus est in inferno. Accusat hoc descripsi D. Aug. Praclaras exequias in eis. D. inspectu hominū purpurat illi diuitis turba exhibuit. Li. famulorum sed multo clariores in confessu D. mini, ulceroso illi passeri, ministeriū præbuit Angelorum, qui eum non extulerunt in marmo iu. 2. 2. mulum, sed in Abrāha sinu sculperunt. Committitione (Et) attende q. d. Simul eodem modo defunctus est epulus. Quomodo eadem modo mortuus est? Pauper mortuus est sine lecto, sine medicis, sine subtili, same enclavis. Inter casum linguas. Diues mortuus est in lecto suo ebuno, molli plurarum cultarū iuxta tenuisissimis stragulis cooperitus, mille confortatius, diversis insculpis, ac ferculorum varietate recreatus ad excitandum appetitum, multis visitatus à medicis, quē verbis frequentat proceres, mulier solatur, filii deplorant, cui servi familiarii: & ait: eodem obiit mortis genere? Verum dico: pluribus in rebus. Primo in ea: quia fuit ad mortem Lazarus plures concurrebant Angeli, vt ea hora, quā animam emitteret, eandem omnes suscipierent, & jubilarione solemnū, ac celesti gaudio ad locum dedicarent eam usus destinatum: ita ad diuitis epulonis sume dæmonum aduolantur legiones: ut quād primum animam expueret, illam vt rugientes leones appeterent, ad inferni abyssos præcipitarent sepe lēndā, æternis illis cruciatiibus, flammisque rotabibus mancipata mīnibus nobis inuit D. E. vange-

Dangelista, quod saepius in sanctorum exitu legamus accidisse, quos Deus decorauit gratia quamam singulari, plurimos mittens Angelos, qui discedentibus assisterent comites, ut quam horam sanctissima anima corporis deserret ergastulum, in suam suscipere societatem, festivo-
e gaudio deducerent coelesti premio lauré-
dam. Ut autem nobis de veritate constet aper-nis,
Sie lego apud D. Greg. quod cù proximus mor-
tuus decubueret Seruulus Romanus indigentia
deformatus, cuius erat vita, patientia indecel-
sum exercitum, Deo cum circumstantibus Psal-
mos decantans; ecce coelestem audiebat Psalmadiam
Exempla Angelorum, ad quam cuncti dum subtinet, &
aures attingunt attentiores, animam vir Dei Ies-
tus efflauit, qua illis comitata celos volatu scá-
dit celerrimo: suauissimo circunstantes odore
terrestris, summa affectis admiratione.

Dum extremū effundit spiritū, Vetus pres-
byter Nufus: ut narrat D. Greg. qui maxima cù
religiose vitam traduxerat, ei totus lætitia per-
fusus in has erumpit voces: *Bene veniant, Domini
mei, quid ad tamillum seruulum vestrum effus-
tis dignari conuenire: venio, venio, gratias ago, gratias
ago.* Et. Quibus loquebatur interrogatus respon-
dit. An i. on Dñis meos certius SS. Apolo-
gos Petrum & Paulum, millibus Angelorū fri-
patos, qui animam meam fulcipient? Et ad illos
conversus eadem repetit verba. Eamus, Dñi mei,
venio, venio, & haec dñs exspicit. Idem refert
de purissima virginē Tatilia sibi bene cognita ac
filia spirituali: id quoque de benedicta virginē
Mutā, cui agonis horā celorum apparuit regi-
nā, tuba multā virginum comitata, que quasi
illam exspectabat, & ad exitum suu ihsime in-
vocat: veni filia, veni, adsumus te ad fidēm de-
ductus: *Cui illa respondere coepit apte vo-
ce: Ecce Domina mea, venio. Ecce Domina mea ve-
nio, in qua voce sp̄ritu tradidit: Et ex virgineo
corpo, habitatura cum Sanctis virginibus exiuit.*

K 34 Ne tacitus pratercam quòd Romulæ insigni-
ficite conficebat coniugis religiose, quod ea
D. Gato, de causa nos semel repetit: D. Gregor particu-
lariter vero, dum Lazarus perpendit huloniam.
Summis effert præconis eius vita, magnisque
facilitatem, humilitatem, orationem, in perse-
verant, tuis dirisque cruciatibus patientiam, cum Dei
voluntate conformitatem, quæna puritatem. Jam
ad ultimam properabat lineam, & inter alia mi-
tabilia notaui dignissima, hoc unum censurit,
quod in magno quedam cubiculo ante eius cel-
lulari, tanti splendoris lux eminuit, ut cunctos

percelleret adstantes, eorumq; oculos exceca-
ret. Et confitum audiri caperunt d. o. celestes
chori, unus velut virorum, alter velut feminarū
qui harmonicum quoddam coeleste, mira vocum
concordia decantarunt, ut unus chorus ordine-
tur, alter vero respōderet, hora vero eius obitus:
*Capis quasi cuiusdam magna malitudinis ingre-
dientis sonitus audiri, obscuram cellulam concutit, ac se
ingredientium turba premerebet, atque intram in
multitudinem sentiebat.* Erant autem intrantes,
tonitrua lucis gloriæ conspicui, ut lux illa præsen-
tibus oculos perstringeret, & obceccaret.

Infuper & narrat de S. Probo Episcopo Rea-
tensi, qui cum anima ageret, & circumstantes ro-
garet, ut ad quietem secederent, solus cum puer-
culo remansit, qui horā intempestinā viros vidit
splendidissimum cubiculum intrantes albis vesti-
bus amictos, ipso sole fulgentioribus praesumen-
tes, facies vero eorum vestimentis præluebant.

IV. **Erem-**
Augustius, quorū intuitu puer hæsit aueritus &
byter Nufus: ut narrat D. Greg. qui maxima cù
religiose vitam traduxerat, ei totus lætitia per-
fusus in has erumpit voces: *Bene veniant, Domini
mei, quid ad tamillum seruulum vestrum effus-
tis dignari conuenire: venio, venio, gratias ago, gratias
ago.* Et. Quibus loquebatur interrogatus respon-
dit. An i. on Dñis meos certius SS. Apolo-
gos Petrum & Paulum, millibus Angelorū fri-
patos, qui animam meam fulcipient? Et ad illos
conversus eadem repetit verba. Eamus, Dñi mei,
venio, venio, & haec dñs exspicit. Idem refert
de purissima virginē Tatilia sibi bene cognita ac
filia spirituali: id quoque de benedicta virginē
Mutā, cui agonis horā celorum apparuit regi-
nā, tuba multā virginum comitata, que quasi
illam exspectabat, & ad exitum suu ihsime in-
vocat: veni filia, veni, adsumus te ad fidēm de-
ductus: *Cui illa respondere coepit apte vo-
ce: Ecce Domina mea, venio. Ecce Domina mea ve-
nio, in qua voce sp̄ritu tradidit: Et ex virgineo
corpo, habitatura cum Sanctis virginibus exiuit.*

K k 2 Quid

260 Quid miratur? etiam in præfigatore illo, pererloque rite Ba'am, horum aliquid considerante, vii. defiderium fæcioris exicitur,

Nu. 23. 10. & exoptans ait: Mortuus anima mea morte infernum, & sunt nouissima mea horum similia. Perpende igitur, quod eodem modo pluribus contingat peccatoribus, & ad eorum convolent orbitum legiones dæmonum, ut egredientem de corpore corripiant animam horrendis dolonibus, blasphemis, vulnibus ad æternam esse erant inferni sepulturam. Commune est illis, ad vivi, euinsque de hoc mundo transiit convenire,

qui ut leones rugientes hominis querunt animam deprædari. Scrutit D. Greg. de diuite quodam, eximio nobili, quod mortuus, & per orationes ac pia suffragia D. Seueri ad vitam revocatus retulit ut verum, quod dum animam emitteret, quodam videtur, monstra terribilia, adeo ferociæ, ut ignes per naros, & ora diffundant, factore non tolerabili tærrima, qui animæ dilectionis prestatabantur, quam illic per densissimas tenebras deducebant condemnandam: Te-

apud Su-
rium 20. & maribus ignis exibat, quem tolerare non posse-
Augusti.

rum. Guilielmus Abbas Rhemensis, D. Bernardi vita conscriptor refert, D. Bernardi fuisse atunculum, in eodem Monasterio Clarewallensi Monachum, nomine Gildricum, virum observantia regulari conspicuum, & zelo celebrem seruentum. Hi dum extimo spiritu hæcatur, subito turbatur, formidine non mediocri capitur, ut tristes erumpit gemitus ac querelat, at paulo post facie serena, & ad hilaritatem composta exspiravit. Aixia quædam Bernar- dum intus follicitudo, ut eum autem Dominus solaretur, illi animam misit defuncti, quæ dice- ret, se iam inter beatorum agmina' divina frui visione. Quid igitur (quærit) illa tam anxii formido, mentis turbatio, tristisque gemitus, quos in te ad motus horam notauius? Noteris, O Pater, eadem me hora duos conspexisse dæmo- nes, figuræ tærrimos, qui parati adstabant ac procineli contenerant, ut animam meam cor- pore solitano profundissimo immingerent pu- tere, quem venis ut præsentem tremens ac stu- pens intueras, horribilissimum, idque tam feroci ac veraciter, ut inde in illas propter perit tristis & anxius querimonia. Attamen confessus adfuit D. Petri, qui monstrava hec in fugam compulit, me cripuit, me est consolatus, me duxit ad fidem. Si haec Dei serui patientur, quid de ne- fandissimis peccatoribus sentendum?

Plures & similes historias producere non es-

set difficile, vna pro multis sufficiet, quam legimus apud Tilmanum Brædembachium. De La-
perido illo ac eurato Moiacho Luther, qui Col-
cum iam vltima laboraret infirmitate Ilebii in crux
paternis ædibus, cubicularius prospectus ad fe-
vilem
paterum semel & bis circumclusas videt dæmoni-
num myriades, figuræ, aspectuque formidandas, præstolantes huius animæ infelicissima à
corpte digressum, ut cam sibi prædam facerent
opratissimam, inferniæ sapientib[us] immere-
rent abscondendam. Ad huius confirmationem,
referr, quod cum plures convenissent à demo-
nibus pollesse ad S. Dyminæ templum in Brabantia,
ut ab illis liberarentur, cu[m] hu[m] grauissime miseris
homines quotidie direxerant, quodam tam die
quieti silverunt, quasi à corporibus excessissent,
die vero sequenti reuersi more solito illos ex-
cruciantur. Percundatur Exorcista: quid fuerit.
cur die præcedenti nullum edidisset motum? Ego
Respondeo: Princeps noster omnium super-
minus omnibus dæmonibus præceperat, ut omnes
ad mortem serui fideliissimi Martini Lutheri con-
uenirent, ut pari manu, & humecto vno animam
illam ad inferni dedicerent comites sepultura, i-
gnibus aetatis exurendam. Alij vero corpus ad
terre sepulturam confiperant à veribus ei-
dendum. Nec hoc à ventre dissonum, innotet
eum, quod eodem die Hæresiarcha ille infi-
licem efflauerat animam & mille millia corru-
tioni in ære videbent, dum corpus ad sepul-
tum efficeretur, qui turmatim fereretur cir-
cumvolabant erociantes, quasi solemnes ani-
mæ damnatae exequias celebrantes. O bone
Deus, heu quis tremor ille, que tristia infante
illi, ut cui morienti accurrant, non Angeli sunt,
sed dæmons, quibus dñigens serum, quibus
alacer promptusque obediu.

Ecce amici Job impletam Prophétiam, qui ta-
lum describens ex hoc modo dilectionum, sic rat-
ificinatur: Vident, & venient super eum horribiles, Lih.
id est, vident & venient dæmons horribiles, mori-
tus, quasi in agno lucro negotiatoriæ inhians; sic
D. Greg. expedit quām graphicè describet dia-
bolos, qui tunc accurrunt, eos vocans horribiles,
quid faciant, quid prætentant, dicens: Vident &
venient. In hunc igitur finem haec i a Deus or-
dinat, ut haec & his similia in extrema Ha-
mortis lucra videantur, & à bonis & à malis ut nos-
tros. D. Ambroxi loquitur de felici discessu Impera-
torū Theodosij & Gratiani, & de infelici fa-
tis impiorū Maximi & Eugenij & ob varios illos
eventus à rege Proph. dictum: Dies diei erit
verbū & nocti indicat fieriā. Insti sicut in luce
medio
Pf. 12.

ambulante dies vocatur illi in beata sua morte docet eos qui in die ambulant sicut illi, quid in morte sua sperare possunt mali vero ac peccatores qui, quia intemperis ambulant, rixas circumstut: uno caminando exitu: iis offendunt qui ob mortalibus culicis tenebras sicut illi rixas sunt, quid illos maneat, quid non sperare, sed in nocte sua debeant formidare. Hoc docet illos, qui illi patres fuerunt, hic in morte sua omnium miseritatem: quod sicut Lazarus adhuc erunt Angelorum moribundo, illi tuba damnationis afferent infernalis, qui eum tibi deprendant sunt animam, & inferni sepulchro perpetuo damnandam incedunt.

§. 16. Factum est ut moretetur mendicus:

Sicut moriente Lazarus eius quoque mortua est paupertas, ita moriente dñe, perire distulit.

Aliud propositur, & hoc magis principale, cuius ratione dicit Euangelista, quod eodem mortis genere pauper, hunc ducas, obierit: Quomodo moritur Lazarus? Eadem est autem, ut moretetur mendicus. Illum mendicum, cur non dixisti vocatum suile Lazarum? Cur non dicas, mortuus est Lazarus? quia Lazarus in Dei modo loquendi, non est mortuus, quinquo vivit, & in aeternum requie viuet sempiterna, ergo ille, quem nominabimus, quando pro defunctis nostris Deum exorabitur. Utrum Lazarus quondam paupere eternam habeat requiem, Et satis liquet, quod non sit mortuus Lazarus, cum elevans duas oculos, viuentem viderit in limu Abraham quiescentem: videt Lazarum. Qui mortuus est pauper erat, ut moretetur mendicus: quia quod morebatur, eius erat pauper, famas, mendicitas, vulnera, dolores, contemptus, & quidquid annulus vecat infuturum. Ita Deus suos offendit electos D. Iohann in altera vita; atque: Ipsi Deus cum ei: erit eorum Deus, & absperget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiurunt. Priora transierunt. Non dicit, illi abiurunt, illi quippe remanent, & in perpetuum remanebunt, sed priora abiurunt. Dio decrevit Deus testis D. Ambrosius, & glorias, penas preceperunt, sequuntur gloriae, nec se in his potest qui quam videre, nisi se prius in illis videbit. Idecirco vocat D. Paulus premium, coram: Reponita est mihi corona iustitia: quia haec

sequitur coram, & victoriem: Non potest quis: T. 4. 8. premium accipere nisi legitime certaverit, nec est D. A. M. B. gloria Victoria, nisi ubi fuerint laboris certa. L. 1. Off. mina. Hac de causa dicit eas eccl. D. Petrus. Po- cap. 15. fieriores glorias, ex hoc quod docet at D. Paulus: Tom. 1. per multas tribulationes operiet nos in rare in reg. 1. Pet. 1. num Dei. Ob hoc hec diximus errasse Jacobum: & Iosephum, qui hinc pervertire ordinem co- A. 14. 21. nabatur, quatenus sine clavis gloriam. Pre- fere (inquit D. Aug.) voluerunt.

D. Avgv.

Sanctis mortem obuenire, non est ad eorum interitum, sed ut primis his rebus eripiantur, ut in illis terminantur, occidantur penae, persecutions &c. Scit ignis Babylonicus, non ait ut illorum consumeret vitam adolescentium, nec eorum vel tenuissimum leaderet capitulum, sed ut eorum vincula, omnipedes dissolvet, quibus non sine dolore corrugetur. Idecirco testatur Spiritus S. quod mors fravis fuerit, mendico pauperti & tribulationibus contrito, quia in illo nihil aliud operatur, quam finem imponere mendicatio, tribulatio, paupertati. O mors Eccl. 41. 3. bonum est iudicium tuum homini indigenti, & qui minoratur viribus. Vnde addit. D. Iohann. quod post illum vocem aliam quoque audiret, quae dicebat factum est: quia ex ipso momento, quae vir iustus, qui nihil habet expurgandum, ex parte dei potest: Factum est, iam ad metam usque perdidit penas, dolores, vitam hanc corruptibilem, multis repletam miseris, sicut dum Christus finem fecerit patiens: Consummatum est. Iohann. 19. Hic illa optimè quadras Salomonis de iultu 16. 30. tenet: Vnde sunt oculis insipientum morti, illi autem Sap. 3. 2. sum in pace. In pace, qua bona in se comprehendit vniuersalia. Similiter & illud Isaiae: Tu es pe- rit, & non es, qui recognoscet in corde suo, Eccl. ve- niat pax, requiescat in cubili suo, qui ambulauit in direktione sua. Verba hac pauperis Lazarus Isa. 57. 1. apprimè morte declarant. Mortuus pauper, & non est qui religetur in corde suo: velut non moritur ille, qui potius in pace requiescit: Veniat pax, bellis finis imponit, persecutions, dolores, crucifixus exspirant. Hoc Santos maximis attontos persecutoribus solatur, cum intelligit alptra illa ac grauia citio suienda: diendumque: Factum est, sicut modò de Lazarus: Factum est autem ut moretetur mendicus. Hac lepsilon consideratione demulebat D. Chrysostomus D. C. R. persecutoribus lacessitus, illa quoque mentem Epi. x. ad animumque confortat nobilissimam mulieris Olymp. ad Olympiadis, que ea videbatur conditione iata, fin. nihil ut boni videret in vita, nihil ut n'ali non Tom. 5. sustineret, O Domina, tene premunt calamita-

K. k. 3 tes